

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально – науковий інститут економіки
Фінансово-економічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і аудиту

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеню бакалавра
(бакалавра, магістра)

студента Скирди Аліни Андріївни
(ПІБ)

академічної групи 071-20-1
(шифр)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит»
(офіційна назва)

на тему: Особливості обліку в сільському господарстві (на прикладі ТОВ

«ГАРАНТ-АГРО 4»
(назва за наказом ректора)

	Прізвище, ініціали	Оцінка	Підпис
Керівник роботи	Пашкевич М.С.		
Рецензент			
Нормоконтроль	Пашкевич М.С.		

Дніпро
2024

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри
міжнародних відносин
і аудиту

Пашкевич М.С.

_____ (підпис)

(прізвище, ініціали)

«__» _____ року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню роботи ступеню бакалавра
(бакалавра, магістра)

Студенту Скирди А.А. академічної групи 071-20-1

(прізвище та ініціали)

(шифр)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(код і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит»

(офіційна назва)

на тему:

Особливості обліку в сільському господарстві (на прикладі ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4)

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 31.05.2024 р.
№515 - с

Розділ	Зміст	Термін
1	ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4» В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	06.05.24 — 15.05.24
2	ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4»	16.05.24- 28.05.24
3	НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ НА ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4»	29.05.24- 30.06.24

Завдання видано

_____ (підпис керівника)

Пашкевич М.С.

(прізвище, ініціали)

Дата видачі 06.05.2024 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 01.07.24 р.

Прийнято до виконання

_____ (підпис)

Скирда А.А.

(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка: 47 с., 13 рис., 6 табл., 25 джерела.

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ, ОБЛІК, СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО, ОФОРМЛЕННЯ ПРОДУКЦІЇ, РАХУНОК, ЄДИНИЙ ПОДАТОК

Об'єкт розроблення – бухгалтерський облік, характеристика діяльності та напрямки удосконалення роботи ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4».

Мета роботи – теоретичне узагальнення методологічних та методичних аспектів організації обліку підприємства сільського господарства, надання повної та неупередженої інформації про його облік.

Наведена методика бухгалтерського обліку на сільськогосподарському підприємстві, яка проводиться впродовж певного виробничого періоду. Визначені основні принципи побудови обліку сільського господарства з урахуванням потреб управління. Визначені основи побудови основними засобами підприємства. Продемонстровано організацію документального оформлення основних засобів та надано рекомендації щодо їх вдосконалення.

Наведено методику організації обліку основних засобів на підприємстві, які знаходяться у власності, отримані на умовах фінансового лізингу, є орендованими цілісними майновими комплексами, що включені до складу основних засобів .

Практична значимість кваліфікаційної роботи - полягає в тому, що їх використання дає можливість розробити рекомендації з удосконалення обліку на сільськогосподарському підприємстві відповідно до сучасних умов господарювання. Отримані результати спрямовані на підвищення достовірності, оперативності та аналітичності обліку підприємства.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4» В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	8
1.1. Характеристика діяльності підприємства	8
1.2. Фінансовий аналіз ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4» за період з 2021 по 2023 рр.	12
1.3. Нормативно – правова база організації та обліку аграрних підприємств	15
Висновок до розділу 1	18
РОЗДІЛ 2 ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4»	19
2.1. Документальне оформлення продукції в сільському господарстві	19
2.2. Облік на підприємстві сільського господарства	25
2.3. Особливості обліку на сільськогосподарських підприємствах	28
Висновок до розділу 2	33
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ НА ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4»	34
3.1. Шляхи удосконалення обліку на сільськогосподарському підприємстві	34
3.2. Обґрунтування запропонованих заходів	39
Висновок до розділу 3	42
ВИСНОВКИ	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	45

ВСТУП

Облік у сільському господарстві займає важливе місце в системі управління аграрними підприємствами. Ця галузь відрізняється від інших економічних секторів своєю специфікою, яка зумовлена сезонністю виробництва, залежністю від природно-кліматичних умов, а також використанням біологічних активів. Основною метою обліку в сільському господарстві є надання достовірної та повної інформації про діяльність підприємства для прийняття управлінських рішень, оцінки фінансових результатів та забезпечення належного контролю за використанням ресурсів.

Особливості обліку в сільському господарстві включають специфіку обліку сільськогосподарської продукції, облік виробничих витрат на вирощування сільськогосподарських культур та тварин, а також облік доходів і витрат, пов'язаних з сезонним характером виробництва. Також важливим є облік оренди землі, що є поширеною практикою в аграрному секторі. Важливо враховувати, що в Україні сільське господарство займає значну частку економіки, тому вдосконалення облікових методів є актуальним завданням для забезпечення ефективності цієї галузі.

Сучасні тенденції розвитку сільського господарства в Україні та світі висувають нові вимоги до обліку в цій галузі. Глобальні зміни клімату, інтеграція України в світову економіку, збільшення конкуренції на аграрних ринках, а також зростаючі вимоги до екологічної безпеки та сталого розвитку вимагають від аграрних підприємств адаптації своїх облікових систем. Впровадження сучасних інформаційних технологій та автоматизація облікових процесів стають необхідними для підвищення точності та оперативності інформації.

Таким чином, дослідження особливостей обліку в сільському господарстві є надзвичайно актуальним на сьогоднішній день, оскільки воно

сприяє вдосконаленню управлінських рішень, підвищенню ефективності використання ресурсів та забезпеченню сталого розвитку аграрного сектору.

Метою роботи є дослідження особливостей обліку в сільському господарстві та розробка рекомендацій щодо вдосконалення облікових методів та практик в аграрних підприємствах.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати наступні завдання:

- надати характеристику діяльності підприємства;
- здійснити фінансовий аналіз ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4»;
- розглянути нормативно – правову базу організації та обліку аграрних підприємств;
- описати документальне оформлення продукції в сільському господарстві;
- охарактеризувати бухгалтерський облік на підприємстві сільського господарства;
- запропонувати шляхи удосконалення обліку на сільськогосподарському підприємстві;
- розібрати особливості обліку на сільськогосподарському підприємстві;
- визначити шляхи удосконалення обліку на сільськогосподарському підприємстві;
- обґрунтувати запропоновані заходи.

Об'єктом роботи є процес бухгалтерського обліку в аграрному підприємстві.

Предметом роботи є особливості та методи ведення обліку біологічних активів, виробничих витрат та доходів.

Методи дослідження. В роботі використовувалися такі методи дослідження, як аналіз і синтез - застосовувалися для вивчення теоретичних основ обліку в сільському господарстві, а також для систематизації отриманих знань про специфіку обліку сільськогосподарської продукції, виробничих витрат і доходів; статистичні методи - використовувалися для аналізу

кількісних даних, отриманих з фінансової звітності аграрних підприємств, з метою визначення основних тенденцій та закономірностей.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури .

РОЗДІЛ 1

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ГАРАНТ - АГРО 4» В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1. Характеристика діяльності підприємства

ТОВ «ГАРАНТ – АГРО 4» знаходиться за адресою: вул. Широка, буд. 103 с. Троїцьке, Петропавлівський район, Дніпропетровська обл.

ТОВ «ГАРАНТ – АГРО 4» є юридичною особою відповідно до чинного законодавства України. ТОВ «ГАРАНТ – АГРО 4» має дуже складну організаційну структуру, яка представлена на рис. 1.1.

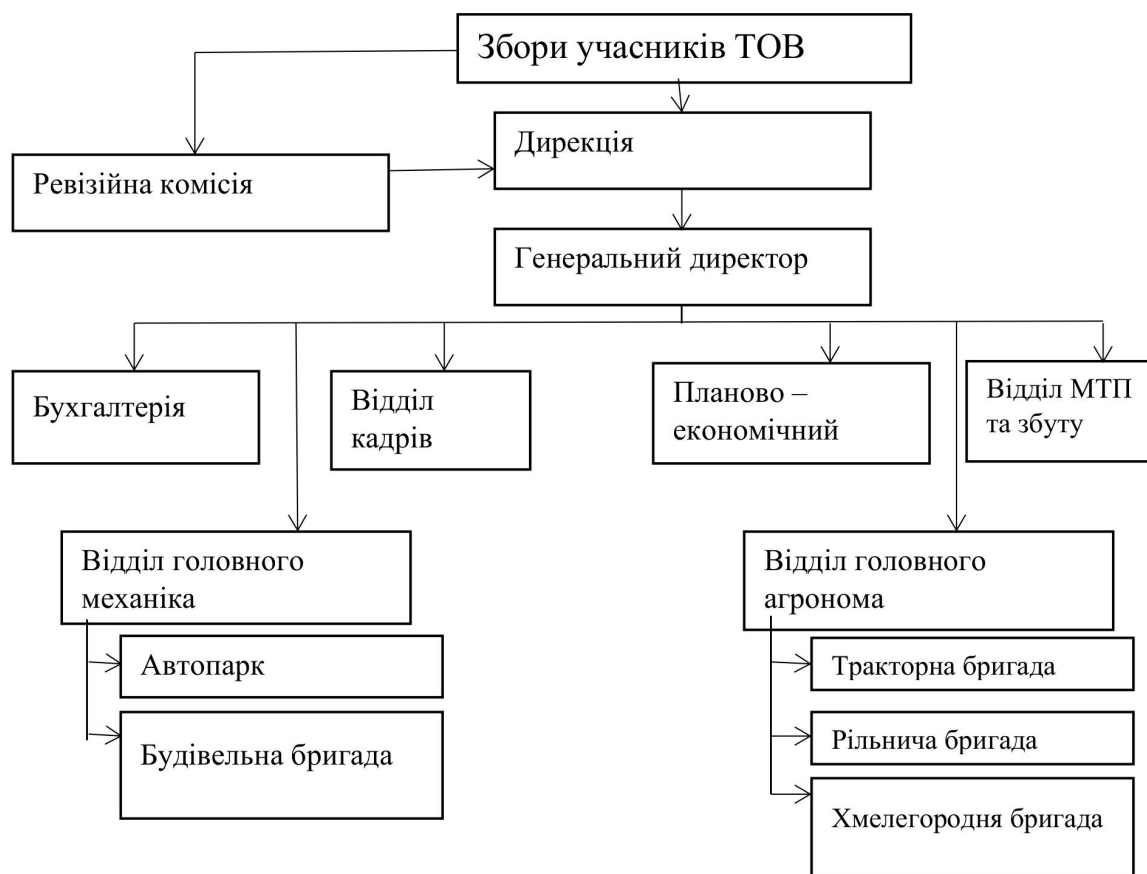

Рис. 1.1. Організаційна структура управління підприємства

Предметом діяльності ТОВ є виробництво сільськогосподарської продукції.

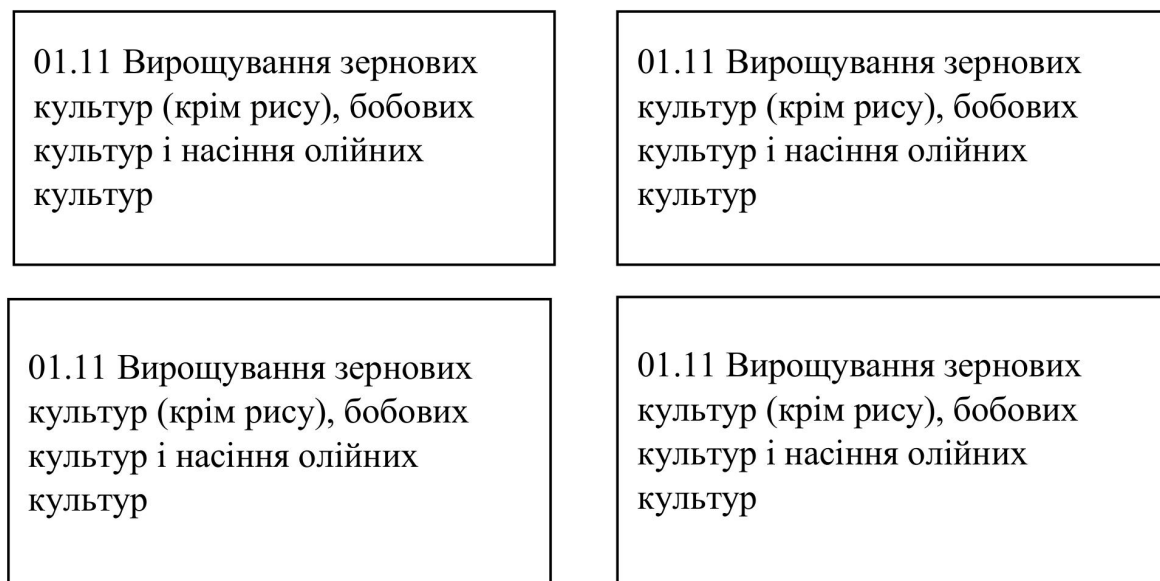

Рис.1.2. представлені види діяльності ТОВ «ГАРАНТ – АГРО 4»

ТОВ «ГАРАНТ – АГРО 4» орендує земельну ділянку (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Наявність орендованих земельних ділянок на ТОВ «ГАРАНТ – АГРО 4»

Назва	Кількість, га
Рілля	3150
Зрошувані землі	150

Джерело: складено за даними підприємства

Графічно це можна зобразити наступним чином (рис. 1.3).

Рис. 1.3. Орендовані ділянки ТОВ «ГАРАНТ – АГРО 4»

Будь-який виробничий процес відбувається за безпосередньої участі працівників підприємства, які відповідно володіють здатністю до праці.

Діяльність підприємства пов'язана з сезонним характером роботи (сільськогосподарський сезон), тому на досліджуваному підприємстві багато тимчасових та сезонних робітників.

Кількість працівників:

- постійний – 127;
- сезонні - до 40;
- персонал бухгалтерської служби - 5 осіб.

Коефіцієнт використання трудових ресурсів вказує на складності виконуваних за нарядами робіт із розрядом робітників. Тобто, для високопродуктивної праці підприємство має бути забезпечене робітниками відповідної кваліфікації.

В період 2021-2023 років середньорічна вартість основних засобів зростає. В 2023 році у порівнянні з 2021 роком – на 24019 тис. грн. За рахунок інтенсивного використання основних засобів, про що свідчить рівень зростання капіталовіддачі та капіталомісткості, досягнута економія їх в обсязі 1828,44 тис. грн. $(30474 * (1,29 - 1,35))$. Дійсно, темп зростання вартості валової продукції становить 267,2%, а середньорічної вартості основних засобів – 255,4%. Співвідношення темпів росту дорівнює: $267,2 / 255,4 = 1,046$. Це означає, що вартість валової продукції в 1,046 разів зростала швидше у порівнянні зі зростанням вартості основних засобів. [2]

ТОВ «ГАРАНТ – АГРО 4» займається виробництвом сільськогосподарської продукції (рослинництвом, тваринництвом).

Таблиця 1.2

Основні відомості про діяльність ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4»

Повне найменування юридичної особи	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ГАРАНТ – АГРО 4
Скорочена назва	ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4»

Адреса	вул.Широка, буд. 103, с. Троїцьке, Петропавлівський район, Дніпропетровська обл.
Код ЄДРПОУ	33117387
Розмір статутного капіталу	4 000 000,00 грн.
Директор	Пехотін Андрій Миколайович
Система оподаткування	Компанія зареєстрована на загальній системі оподаткування
Реєстр платників ПДВ	Індивідуальний податковий номер: 331173804250
Реєстр платників податків	ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ, ПЕТРОПАВЛІВСЬКА ДПІ (ПЕТРОПАВЛІВСЬКИЙ Р-Н) Дата взяття на облік: 06.06.2008 Номер взяття на облік:0440031335
Кінцевий бенефіціарний власник	Грицун Дмитро Олександрович Частка(%):50,00% Грицун Олександр Володимирович Частка(%):50,00%

Отже, основними об'єктами господарської діяльності підприємства є виробництво зернових культур (пшениця, кукурудза, овес, ячмінь), сої та ріпака. Загалом, у 2023 році обсяг виробництва складе 13255 тис. грн., що на 7728 тис. грн., або на 63,2% менше, ніж у 2021 році. У 2023 році відбулося зменшення обсягу виробництва для наступних видів продукції: пшениця - на 63,25%; ячменю – 4,33%. У той же час обсяг бізнесу збільшився, головним чином, за такими видами продукції: кукурудза - на 106,7%; овес – 19,9%. В цілому, компанія має постійну позитивну тенденцію до збільшення обсягу управління в останні роки. [1]

Кліматичні умови ТОВ «ГАРАНТ – АГРО 4» сприятливі для сільськогосподарського виробництва, але вже кілька років спостерігається

знищення озимих культур після зимівлі, а також пошкодження окремих сільськогосподарських культур у весняно-літній період під впливом сухого клімату та інших несприятливих погодних умов. [3]

1.2. Фінансовий аналіз ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4» за період з 2021 по 2023 рр

Представимо на Рис. 1.3 динаміку зміни доходів ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4». На Рис. 1.4 динаміку зміни чистого прибутку:

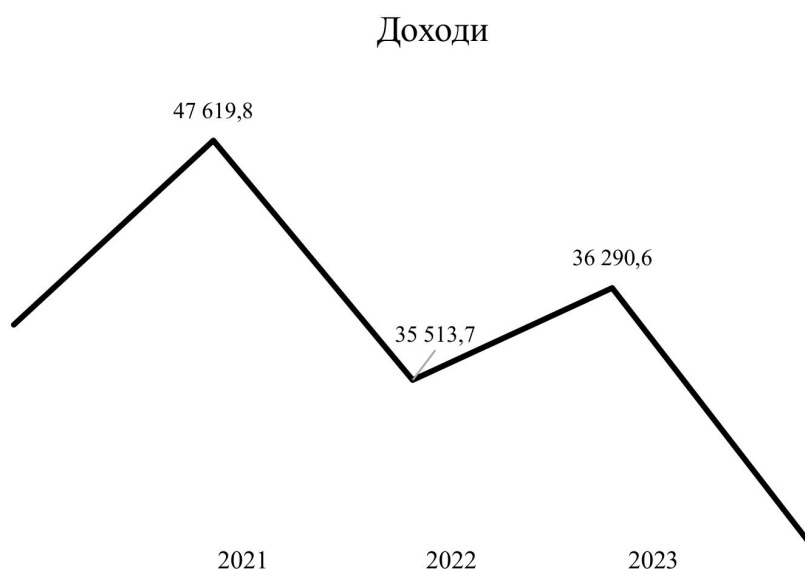

Рис. 1.4. Динаміка зміни доходів ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4» за 2021-2023рр.

ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4» є одним з представників аграрного сектору України, і його діяльність включає вирощування сільськогосподарських культур та тваринництво.

Прибуток підприємства з 2021 по 2023рр. стрімко знизився бо припадає на період повномасштабного вторгнення. Підвищення цін на паливно-мастильні матеріали, запчастини, сервісне обслуговування техніки зросло, що спровокувало підвищення цін на обробіток землі. Ще одним з суттєвих впливів

на вартість продукції має ціна логістичних перевезень. Також вартість препаратів для обробки сільськогосподарських культур та насінневого матеріалу збільшилася, що несе за собою збільшення собівартості готової продукції та зменшення показників її якості.

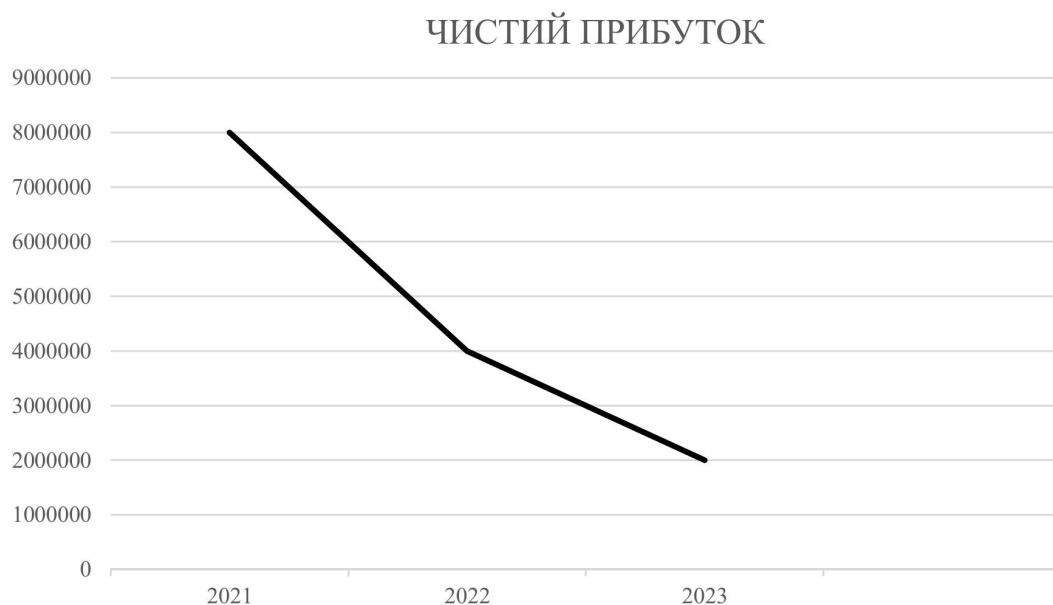

Рис. 1.5. Динаміка зміни чистого прибутку ТОВ «ГАРАНТ – АГРО 4»

Також на зниження прибутку підприємства мало вплив збільшення оподаткування, а саме військового збору та оподаткування землі.

Отже, всі вище перелічені фактори призвели до зменшення прибутку підприємства ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4» та вплинули на ціноутворення готової продукції.

Розглядаючи динаміку зміни чистоти доходу ми бачимо, що в період з 2022р. по 2023р. він збільшився на відміну від періоду з 2021р. по 2022р. за рахунок того, що ситуація з вивозом продукції за кордон покращилася і попит на неї збільшився.

Зробимо SWOT-аналіз в Таблиці 1.3:

Таблиця 1.3

SWOT-аналіз діяльності підприємства ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4»

<p>Сильні сторони (Strengths)</p> <p>Великий асортимент продукції та попит на неї.</p> <p>Професійний рівень працівників.</p>	<p>Слабкі сторони (Weaknesses)</p> <p>В зв'язку з блокуванням кордонів, обмеження збуту продукції.</p> <p>Відсутність логістичного ресурсу</p>
<p>Можливості (Opportunities)</p> <p>Збільшення земельного ресурсу</p> <p>Наявність технічного обладнання для підвищення якості (сушіння, очищення, калібрування)</p> <p>Проведення аналізу якості</p>	<p>Загрози (Theats)</p> <p>Зниження якості продукції</p> <p>Втрата земельних ресурсів</p> <p>Несприятливі погодні умови</p>

Фінансові результати показують значне зниження чистого доходу від продукції та перехід від прибуткової до збиткової діяльності у 2023 році. Зростання собівартості продукції та інших операційних витрат свідчить про збільшення виробничих витрат, що негативно вплинуло на загальний фінансовий результат. Незначне збільшення доходів не змогло вплинути на збільшення прибутку.

Загалом, ТОВ «ГАРАНТ – АГРО 4» стикається зі значними фінансовими викликами, що потребують комплексного підходу до управління фінансами та операційною діяльністю. Для забезпечення стійкого розвитку підприємства необхідно розробити стратегії для підвищення ефективності використання ресурсів, оптимізації витрат та покращення фінансових результатів.

1.3. Нормативно – правова база організації та обліку аграрних підприємств

Однією з основних цілей створення підприємства являється його прибутковість. Дослідження попиту на послуги та продукцію, аналіз ринку збуту в регіоні в якому відкривається підприємство дає змогу спрогнозувати прибутковість. Сфера аграрного бізнесу є однією з найприбутковіших сфер нашої держави тим більше в нашому регіоні. Попит на сільгосппродукцію є високим в нашій країні та за її межами, бо являється основою харчової промисловості. Сільськогосподарська діяльність має велике значення для держави і кожної особистості зокрема.

Розглянемо Таблицю перелік нормативно-правової бази для організації та обліку аграрних підприємств:

Таблиця 1.3

Нормативно-правова база для організації та обліку аграрних підприємств

№ з/п	Нормативно-правова база
1	Закон України від 25.06.91 №1251-ХІІ «Про систему оподаткування»
2	Закон України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві»
3	Закон України «Про основні засади державної аграрної політики та державної політики сільського розвитку»
4	Постанова КМУ від 09 травня 2023р. №458 «Про затвердження Порядку одержання посвідчення про право роботи з пестицидами»

5	Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання діяльності фермерських господарств»
6	Закон України «Про фермерське господарство»

Згідно ЗУ «Про фермерське господарство», фермерське господарство є формою підприємницької діяльності для вироблення, здійснення переробки та реалізації сільськогосподарської продукції.

До суб'єктів сільськогосподарської діяльності відносяться юридичні особи всіх організаційно-правових форм господарювання, фізичні особи-підприємці та фізичні особи які займаються сільськогосподарською діяльністю:

- Виробництва продукції рослинництва
- Надання послуг сільськогосподарського характеру
- Виробництва продукції тваринництва

Підприємства аграрної промисловості мають пріоритетність в державних інвестиціях. Згідно з розділом другим ЗУ «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» здійснюється економічне стимулювання трудових колективів і організацій, які виконують роботи для агропромислового комплексу. Зокрема централізовані капіталовкладення спрямовується на реалізацію державних програм зі зміцнення матеріально-технічної бази соціальної сфери села та агропромислового комплексу.

Задля збільшення врожайності та підвищення якості продукції за допомогою зменшення, контролю розмноження та попередження появи сільськогосподарських шкідників використовуються пестициди за якими ведеться контроль органами державного управління. Для роботи з такими препаратами важливим є про право роботи з пестицидами. Територіальний орган Держпродспоживслужби проводить навчання та тестування з питань поводження з пестицидами [4].

Згідно з ЗУ «Про систему оподаткування» аграрно-промисловий комплекс має вести бухгалтерський облік, складати звітність про фінансово-господарську діяльність, подавати декларації, бухгалтерську звітність та інші документи і відомості пов'язані з його роботою, сплачувати належну суму податків, допускати до перевірки службових осіб державних податкових інспекцій.

Висновок до розділу 1

Вивчення діяльності підприємства ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4» за період 2021-2023 рр. можемо зробити наступні висновки:

1. Дане підприємство стикається з проблемою трудових ресурсів оскільки роботи є сезонними і працівники знаходяться на робочому місці тимчасово. Немає забезпечення робітниками відповідної кваліфікації. З огляду на кліматичні умови які складаються в зоні господарювання ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4» можна сказати, що вони цілком сприятливі для сільськогосподарського виробництва.

2. Динаміка зміни прибутку показує що підприємство за умов які склалися має зниження прибутковості. На зниження прибутку впливає безліч факторів таких як: здорожчання, збільшення розхідної частини та зниження ціни випускної продукції.

Незважаючи на те, що в другій половині цього періоду дохід несуттєво, але збільшився чистий прибуток все одно зменшився.

3. Сільськогосподарська діяльність має безпосереднє значення для держави та суспільства тому підпорядковується законодавчим органам України. Такі підприємства як ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4» є суб'єктом сільськогосподарської діяльності та займається наданням послуг сільськогосподарського характеру, виробництвом продукції рослинництва та тваринництва. Державна влада здійснює економічне стимулювання та інвестування аграрної сфери. Також веде нагляд за використанням пестицидів для контролю масовості сільськогосподарських шкідників.

Підприємство аграрної промисловості має надавати бухгалтерсько-облікову, фінансово-господарську звітності, сплачувати податки згідно з законодавством та надавати змогу особам з державної податкової інспекції, перевіряти відповідні документи.

РОЗДІЛ 2
ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ТОВ
«ГАРАНТ -АГРО 4»

2.1. Документальне оформлення продукції в сільському господарстві

Доля продукції сільського господарства у ВВП України є дуже високою проте її облік є важким це пов'язано з деякими особливостями. Сільськогосподарська продукція є продуктом природного процесу на її кількість мають вплив такі чинники, як територіальні особливості, кліматичні умови, сезонність.

Облік виробництва сільськогосподарської продукції є важким бо підприємства мають великий перелік продукції, що виробляється.

Готова продукція сільськогосподарського виробництва є такою, яка одержана з власних рослинницьких, тваринницьких підрозділів підприємства, що є призначеною для продажу та іншого невиробничого споживання (видача зерна за орендовані паї, надання у дитячі садки, школи, їдальні тощо).[5]

Зернова продукція підприємства обліковується такими способами:

1. згідно реєстрів (відправки зернових культур та іншої продукції з поля (форма №77), реєстр приймання зернових культур та іншої продукції (форма №78);
2. за допомогою путівного листа на вивезення сільськогосподарської продукції з поля;
3. за допомогою талонів шофера (форма №77-б), і комбайнера (форма №77-в). Також складається реєстр прийому зернових культур та іншої продукції вагарем (форма №78-а).

Комбайнер _____

прізвище, ім'я, по батькові

Комбайн _____

марка, номер

Збиральна машина

Рік	Місяць	Число	Сільгосп підприємство	Шифр	Відділок	Бригада	Ланка	РЕЄСТР №__ відправки зерна та іншої продукції з поля	Операція	Одержувач	Відпр.
20__											

Шофер _____

прізвище, ім'я, по батькові

Найменування

продукції _____

Номер поля, клітки	Номер комбайна, або автомашини	Бункерна вага, кг	Підпис комбайнера про здачу, або шофера про приймання продукції	Дані току (складу)		Підпис комірника (зав. током) в прийомі, шофера в здачі продукції
				Вага брутто, кг	Вага нетто, кг	
			Шифр синтетичного та аналітичного обліку	Дебет		
				Кредит		
			Одиниця виміру			
			Всього за день			
			Ціна			
			Сума			

Рис. 2.1. Реєстр відправки зернових культур та іншої продукції з поля (форма №77)

Сільгоспблік, форма №78

Рік	Місяць	Число	Сільгосп підприємство	Шифр	Відділення	Тік	Склад	РЕЕСТР приймання зерна та іншої продукції	Операція	Отримувач	Шифр синтетичного та аналітичного обліку	
											дебет	кредит
20__												

Місце зберігання _____ Культура, сорт _____

Матеріально-відповідальна особа _____

прізвище, ім'я, по батькові

Звідки надійшло (з бригади, відділення та ін.)

Відправник та його шифр						
Шифр синтетичного та аналітичного обліку (кредит)						
Номер реєстра (путівки)	Вага, кг	Номер реєстра (путівник)	Вага, кг	Номер реєстра (путівник)	Вага, кг	Номер реєстра (путівник)

Рис. 2.2. Реєстр приймання зернових культур та іншої продукції (форма №78)

СГ форма № 77-б

Сільгосп підприємство _____
(підприємство)**ТАЛОН ВОДІЯ №** _____

(прізвище, ім'я, по батькові водія)

Табельний номер _____

Автомашина _____ № _____

Прийнято зерна від комбайнера один бункер

Рис. 2.3. Талон водія (форма №77-б)

Сільгоспідприємство _____

(підприємство)

ТАЛОН КОМБАЙНЕРА № _____**МІСЦЕ ДЛЯ ПЕЧАТКИ**

(прізвище, ім'я, по батькові водія)

Табельний номер _____

Талон видано _____

Комбайн № _____

Посада _____

Здано зерна для доставки на тік (склад) один бункер _____

підпис _____

Рис. 2.4. Талон комбайнера (форма №77-в)

Сільгоспідприємство _____

(найменування)

Реєстр № _____ **приймання зернових культур вагарем**

За «__» _____ 20__ р.

Шофер (тракторист) _____

Автомашина (трактор), марка _____ № _____

№ п/п	Номер талонів комбайнера переданих вагарю	Культура	Номер поля	Відстань, км	Всього прийнято зерна, кг	Підпис завідуючого током (вагаря), який прийняв зерно
1	2	3	4	5	6	7
	Разом	X	X	X		

Рис. 2.5. Реєстр прийому зернових культур та іншої продукції вагарем (форма №78-а)

Міністерством аграрної політики України для обліку врожаю сільськогосподарських культур розроблені та затверджені спеціалізовані реєстри. Для цього використовуються єдині форми первинних документів, що відповідають класифікаційним групам запасів П(С)БО 9 та П(С)БО 30. Класифікація наведена на Рис. 2.6:

Класифікація групи запасів підприємства

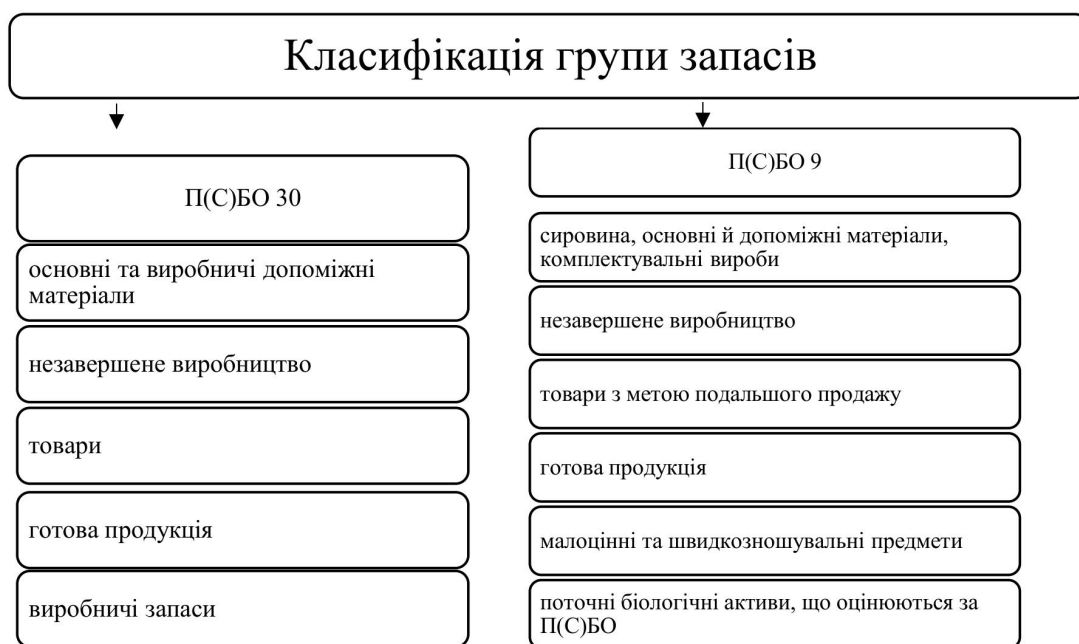

Рис. 2.6 Класифікація групи запасів підприємства

Кількість інформації, яка обробляється під час задокументовування та оформлення продукції в сфері сільського господарства є дуже великою, що збільшує навантаження на виробничо-господарський комплекс, адже існує ризик втрати документів через їх кількість та розмір. Це веде за собою підвищення відповідальності працівників, які мають не тільки контролювати роботи зі збирання та перевезення сільськогосподарських культур, а й зберігання та ведення документації.

З огляду на вище наведені дані можна сказати, що реєстрація та ведення обліку сільськогосподарського виробництва має певні особливості та нюанси.

Правильне та своєчасне складання первинної документації дозволяє забезпечити контроль надходження продукції та передачі відомостей для бухгалтерського обліку.

Облік продукції тваринництва у господарстві ведеться за допомогою щоденника надходження сільськогосподарської продукції в якому роблять певні записи про вагу, найменування та ін.

Сільгоспоблік, форма № 81
Затверджена Міністерством сільського господарства СРСР 24.11.1972 р. № 269-2

Рік	Мі-сяць	Число	Сільгосп підприємство	Шифр	Відді-лення	Бри-гада	Лан-ка	ЩОДЕННИК № НАДХОДЖЕННЯ СІЛЬСЬКО- ГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	Опе-рація	Одер-жувач	Від-правник

Кількість одиниць, що дали продукцію _____

Гектарів, голів і т.д.

Від кого прийнято	Назва продукції, вага в кг, кількість в шт., сорт, якість						Підпис особи, що здала продукцію

Зворотній бік форми

Від кого прийнято	Назва продукції, вага в кг, кількість в шт., сорт, якість						Підпис особи, що здала продукцію

Шифр синтетичного та аналітичного обліку	дебет						
	кредит						
Одиниця виміру та її шифр							
Вага (всього)							
Ціна							
Сума							

Керуючий (завідуючий) фермою _____
Бригадир

Завідуючий складом _____

Рис. 2.7. Щоденник надходження сільськогосподарської продукції (форма №81)

2.2. Облік на підприємстві сільського господарства

Специфіка роботи сільськогосподарського підприємства має прямий вплив на їх бухгалтерський облік. Такі підприємства мають довгий цикл виробництва, що свідчить про розподілення бюджетних коштів протягом тривалого періоду часу.

Сезонність такого бізнесу також впливає, має враховуватися коливання доходів та витрат протягом річного циклу. Сільське господарство створене на активних біологічних ресурсах (багаторічні насадження, поголів'я худоби), які мають правильно оцінюватися.

Природні фактори мають безпосередній вплив (родючість ґрунту, погодні умови, хвороби тварин та рослин). Всі ризики мають бути враховані та певним чином розраховані.

Бухгалтерський облік підприємств сільського господарства обумовлений такими методами:

1. Облік за готовою продукцією. Передбачає розподілення витрат на виробництво між готовою продукцією, коли вона стає готовою до продажу, що вигідно при тривалому виробничому циклі.

2. Облік за витратами. Коли витрати на виробництво розподіляються впродовж усього виробничого циклу, таким чином уявлення про прибуток від кожного циклу виробництва є більш точним.

Облік за витратами включає в себе підготовку та подання бухгалтерського проведення. На основі цього надаємо таблицю з бухгалтерським проведенням з обліку витрат на проведення посівних робіт ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4».

Таблиця 2.2

Облік витрат на проведення посівних робіт ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4».

	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків
--	------------------------------	-------------------------

№ з/п		Дебет	Кредит
1	Видання насіння зі складу на підставі накладної	208/2	208/1
2	Списання посівного матеріалу на підставі акту	231	208/2
3	Повернення насіння на склад на підставі накладної	208	208/2
4	Нарахування заробітної плати	231	661
5	Утримання ПДФО 18%	661	6411
6	Утримання військового збору 1,5%	661	642
7	Нарахування ЄСВ 22%	231	651
8	Утримання ПДФО 18%	661	6411
9	Утримання військового збору 1,5%	661	642
10	Нарахування ЄСВ 22%	231	651
11	Списання паливно-мастильних матеріалів	231	203

У бухгалтерському обліку видання насінневого матеріалу зі складу на підставі накладної відображається записом по дебету субрахунку 208/2 та кредиту субрахунку 208/1 «Матеріали сільськогосподарського призначення».

По закінченню посівних робіт до Журналу облікової звітності вносяться розрахунки шляхом підсумовування показників витрат, які не стосуються посівного матеріалу.

Щоб позначити витрати на заробітку плати працівникам підприємства використовують рахунок 231 по дебету та рахунок 661 «Розрахунки за заробітною платою» по кредиту.

Для відображення списання паливно-мастильних матеріалів ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4» відкривають субрахунок 231 за дебетом та 203 «Паливо» за кредитом.

Велика частка сільськогосподарських підприємств базується на орендованих землях, тоді витрати на виплати по оренді такої землі також мають бути враховані та відображені у фінансовій звітності. [8]

Не менш важливим пунктом у бухгалтерському обліку сільськогосподарських підприємств є облік ризиків та страхування. Ризики пов'язані з погодними умовами, хворобами рослин і тварин, зміни оподаткування та коливання цін мають бути враховані та внесені до звітності. Тим паче, якщо можуть бути пом'якшені за допомогою страхування. [11]

Розглядаючи аспекти бухгалтерського обліку сільськогосподарських підприємств можемо виділити такі:

1. Підготовка та подання податкових декларацій, включаючи ПДВ (податок на додану вартість), податок на прибуток та ін.
2. Відстеження фінансових операцій пов'язаних з закупівлею препаратів обробки сільськогосподарських культур, продажом готової продукції, витрат на паливно-мастильні матеріали, обладнання.
3. Розрахунок заробітної платні та управління персоналом: облік відпусток, лікарняних та проведення обліку кадрів.
4. Підготовка фінансової звітності, проведення аналізу та інтерпретація даних, для управлінських рішень.
5. Відстеження матеріальних збитків (витрати на запчастини, обладнання, обслуговування техніки тощо).
6. Підготовка бізнес-планів, прорахунок успішності та ризиків, та подання звітності.

2.3. Особливості обліку на сільськогосподарських підприємствах

Реалізація продукції, яка виготовляється на підприємствах аграрної промисловості є важливим процесом, адже є завершальним етапом переходу продукції зі сфери виробництва у сферу споживання. Основну частину прибутку підприємство отримує безпосередньо від реалізації продукції. Так, як ця реалізація є важливою не тільки для самого підприємства, а й для бюджету держави цей процес потребує обліку.

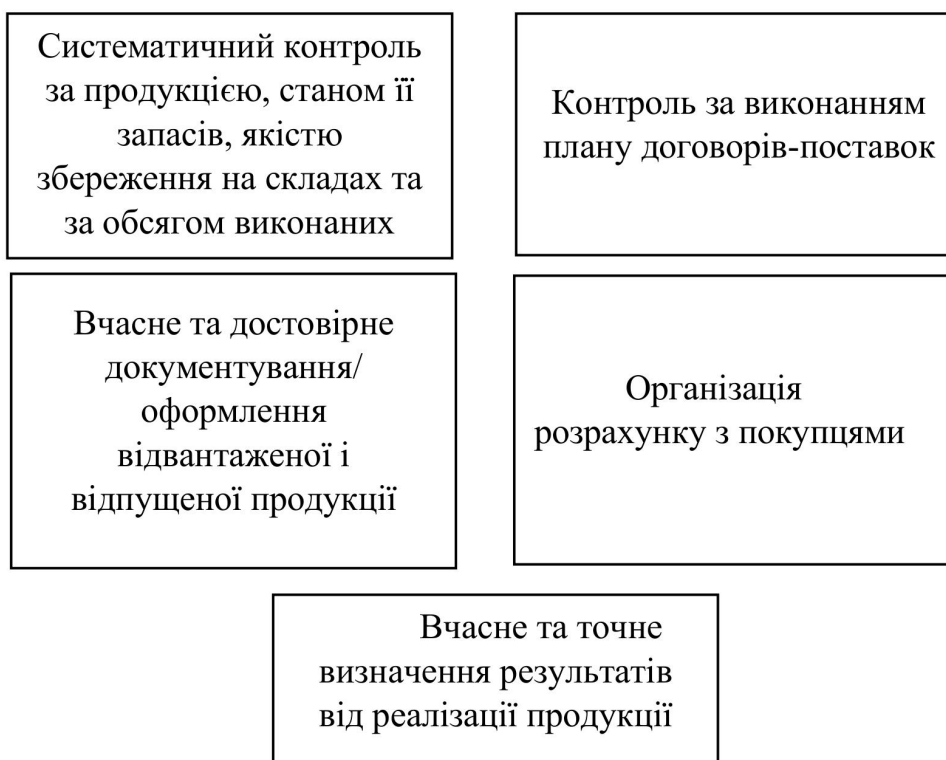

Рис. 2.7. Особливості обліку реалізації продукції

Також однією з невід'ємних складових діяльності сільськогосподарського підприємства є паливно-мастильні матеріали (бензин, дизельне паливо, моторні трансмісійні мастила, гальмівні та охолоджувальні рідини та ін.), які також потребують звітності. Для такого обліку використовуються лімітно-заправочні відомості, які відкриваються на кожен автомобіль щомісяця [6].

Сільгоспоблік, форма № 117а
Затверджена Міністерством сільськогосподарства України від 24.11.1972 р. № 769-1

Рік	Місяць	Число	Сільгосп-підприємство	Відділення	Бригада	ЛІМІТНО-ЗАБІРНА КАРТА № НА ОТРИМАННЯ ПММ	Операція	Отримувач	Відправник	Шифр синтетичного та аналітичного обліку	
							ПММ				дебет
Видана _____ <small>прізвище, ім'я, по батькові отримувача</small>											
З якою метою відпускається _____											
Ліміт на _____ літрів дозволяю						Додатковий ліміт на _____ літрів дозволяю					
Головуючий правління Головний бухгалтер						Головуючий правління Головний бухгалтер					
« _____ » 20 _____ р.						« _____ » 20 _____ р.					
Дата видачі	Д/т	Д/м	М10Г2К	В/м	Г/м	Б/н А-92	Авт/м	Б/н А-95		Підпис особи, що отримала цанності	

Рис. 2.8. Лімітно-забірна карта на отримання ПММ

Таблиця 2.3

Облік руху паливно-мастильних матеріалів.

№	Зміст операції	Дебет	Кредит
1	Постачання бензину для автомобілів	2031	631
2	Нарахування податкового кредиту та ПДВ	641	631
3	Видача бензину водієві	2033	2031
4	Списання вартості використаного бензину згідно з нормами	231	2033
5	Списання вартості використаного бензину	79	2033

	понад норму на фінансові результати		
--	--	--	--

На балансі підприємств сільського господарства також значаться і потребують обліку Основні засоби – матеріальні активи отримані підприємством з метою використання у процесі виробництва, надання послуг, здачі в оренду чи для виконання інших функцій, термін використання яких становить один рік чи один оборотний період. Відповідно до «Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій», 10 «Основні засоби» є синтетичним рахунком (рахунком першого порядку).

Основні засоби підприємства поділяються на:

1. Ті, які належать підприємству за правом власності.
2. Отримані на умовах фінансового лізингу.
3. Орендовані цілісні майнові комплекси, що включені до складу основних засобів.

Рахунок 10 «Основні засоби» за дебетом показує надходження, що обліковуються за первісною вартістю, сума витрат, яка пов'язана з покращенням певного об'єкта, таким чином збільшуються економічні вигоди у майбутньому відмінно від прогнозованих.

Згідно з кредитом рахунок 10 «Основні засоби» показує вихід засобу з підприємства за допомогою продажу, у разі ліквідації.

Сільськогосподарські підприємства – юридичні особи незалежно від організаційно-правової форми являється платником єдиного податку четвертої групи.

Єдиний податок четвертої групи має деякі особливості, які приваблюють малих підприємців:

1. Фіксована ставка оподаткування. Підприємства, що обрали четверту групу оподаткування сплачують податки згідно фактичних доходів за

певний період часу. Ставка податку є фіксованою, але може змінюватися у відповідності до виду діяльності.

2. Спрощення звітності. Звітність підприємств, які знаходяться на четвертій групі оподаткування є спрощеною, що дає змогу полегшити адміністративне навантаження.

3. Зменшення тиску від оподаткування. Зменшення податкових зобов'язань дає змогу сконцентруватися на стимулюванні розвитку підприємства.

4. Обмеження по обсягу доходів. Мається на увазі граничний обсяг дохідності впродовж року. На період 2024 року обсяг становить 7,5 мільйонів гривень. Перевищення граничних норм спонукає до перегляду податкового режиму підприємства.

5. Сфера застосування. Єдиний податок четвертої групи застосовується до багатьох видів підприємницької діяльності, але має певні критерії та виключення [7].

Сільськогосподарські підприємств мають список вимог, дотримання яких дає підтвердження статусу платника єдиного податку четвертої групи, а саме:

1. подання загальної звітності декларацій з додатками;
2. наявність земельних ресурсів згідно з призначенням;
3. частка товарного обігу, за попередній звітний рік, не має бути меншою за 70%;
4. здійснення розрахунку за відвантажені товари (надані послуги) тільки в грошовій формі.

Платниками податку четвертої групи не можуть бути сільськогосподарські підприємства у яких понад 50% дохідної частини отримано від продажу продукції власного виробництва становить дохід від реалізації квіткових рослин (за винятком зрізаних), диких тварин, хутряних виробів. Підприємства які виробляють підакцизну продукцію, винятком є виноградні виноматеріали. Суб'єкти господарювання, які мають боргові

зобов'язання на 1 січня поточного року, за винятком боргу який виник у разі форс-мажорних обставин.

Висновок до розділу 2

Дослідження обліку в сільськогосподарських підприємствах дозволило зробити наступні висновки:

1. Документальне оформлення продукції, яку виробляє сільськогосподарське підприємство складається з багатьох ланок, які являють собою велику систему, що дає змогу налагодити структурований послідовний процес. Зернова продукція такого підприємства контролюється за допомогою складання певних документів таких, як: реєстри відправки та приймання зернових культур та іншої продукції, путівного листа на вивезення продукції з поля, талонів шофера та комбайнера, реєстру прийому продукції вагарем. Продукція тваринництва обліковується за допомогою щоденника надходження сільськогосподарської продукції.

2. Продукція, яка виробляється сільськогосподарським підприємством має єдину кінцеву ціль – реалізація (продаж, передача та ін.). Облік реалізованої продукції являє собою постановку та контроль планів договорів-поставок, організація розрахунку з покупцями (готівковий/безготівковий), вчасне та достовірне документування та оформлення відвантаженої і відпущеної продукції. Паливно-мастильні матеріали обліковуються за допомогою лімітно-заправочних відомостей, які відкриваються на кожен автомобіль щомісяця. В них вносяться дані про відпуск та розхід ПММ.

3. Основні засоби сільськогосподарського підприємства поділяються засоби, які знаходяться у власності підприємства, отримувалися на умовах лізингу, орендувалися підприємством цілісні майнові комплекси та є включеними до складу основних засобів. Сільськогосподарські підприємства являються платниками податку четвертої групи, що дає можливість спрощення звітності, має фіксовану ставку оподаткування, зменшує тиск від оподаткування. Проте потребує обмеження в обсягу доходів та має обмеження у сфері застосування.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ НА ТОВ «ГАРАНТ - АГРО 4»

3.1. Шляхи удосконалення обліку на сільськогосподарському підприємстві

Шляхи удосконалення обліку на сільськогосподарському підприємстві ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4» можуть включати кілька ключових напрямків. Перш за все, необхідно звернути увагу на впровадження сучасних технологій автоматизації облікових процесів. Використання спеціалізованого програмного забезпечення для обліку дозволить значно підвищити точність та швидкість обробки даних. Це особливо важливо в умовах великих обсягів інформації, що обробляються в сільськогосподарських підприємствах. Автоматизація обліку допоможе уникнути помилок, зменшить витрати часу на ручну роботу і дозволить оперативно отримувати необхідні звіти. [12]

Одним із головних аспектів вдосконалення обліку є стандартизація облікової політики підприємства. Це передбачає розробку чітких інструкцій і регламентів щодо обліку всіх видів операцій, що здійснюються на підприємстві. Наприклад, потрібно чітко визначити методи обліку витрат на виробництво, амортизації основних засобів, обліку запасів та готової продукції. Важливо, щоб ці методи відповідали чинному законодавству і були узгоджені з податковими вимогами. Стандартизація облікової політики дозволить забезпечити єдність і послідовність у веденні обліку, що сприятиме підвищенню його прозорості і контрольованості.

Важливим етапом стандартизації є розробка облікової політики, яка буде враховувати специфіку діяльності підприємства і галузеві особливості. Наприклад, методи обліку витрат на виробництво мають враховувати сезонність сільськогосподарського виробництва, різноманітність культур і

технологічних процесів. Чітке визначення цих методів дозволить забезпечити точність обліку витрат і правильність їх віднесення до собівартості продукції.

Ще одним важливим аспектом є стандартизація обліку амортизації основних засобів. Необхідно визначити методи нарахування амортизації, які будуть враховувати строки корисного використання основних засобів і їх знос. Це дозволить правильно розподілити витрати на амортизацію протягом всього періоду використання основних засобів і забезпечити точність фінансової звітності.

Окрім цього, важливо стандартизувати облік запасів. Необхідно розробити методи обліку придбання, зберігання і використання запасів, а також їх оцінки при списанні. Це дозволить забезпечити точність обліку запасів, зменшити втрати від псування або крадіжок і оптимізувати їх зберігання.

Також необхідно стандартизувати облік готової продукції. Потрібно визначити методи обліку виробництва і реалізації продукції, що дозволить точно відображати доходи і витрати підприємства. Це сприятиме підвищенню точності фінансової звітності і забезпечить відповідність облікової політики податковим вимогам. [14]

Важливість стандартизації облікової політики полягає в тому, що вона дозволяє забезпечити єдність і послідовність у веденні обліку. Це, в свою чергу, сприяє підвищенню прозорості і контрольованості облікових процесів, знижує ризики помилок і зловживань, забезпечує відповідність обліку чинному законодавству і податковим вимогам. Крім того, стандартизація облікової політики полегшує внутрішній контроль і аудит, дозволяє оперативно виявляти і усувати недоліки в облікових процесах, забезпечує точність і своєчасність фінансової звітності.

Крім того, необхідно вдосконалити систему внутрішнього контролю на підприємстві. Це включає розробку і впровадження процедур контролю за виконанням облікових операцій, регулярні перевірки і аудити. Важливо також

підвищувати кваліфікацію персоналу, що займається обліком. Це можна робити шляхом проведення навчальних семінарів, курсів підвищення кваліфікації, участі у професійних конференціях. Кваліфікований персонал буде здатен не лише точно вести облік, але і виявляти і усувати можливі проблеми та недоліки в системі обліку.

Вдосконалення системи внутрішнього контролю на підприємстві ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4» є критично важливим етапом для забезпечення точності і надійності облікових процесів. Для цього необхідно розробити та впровадити процедури контролю за виконанням облікових операцій. Ці процедури мають бути спрямовані на забезпечення правильності, повноти і своєчасності облікових записів. Важливо, щоб кожен етап облікового процесу був підконтрольний, від збору первинних документів до складання фінансової звітності. Це дозволить виявляти і усувати помилки на ранніх стадіях, що значно знизить ризик неточностей і зловживань.

Регулярні перевірки і аудити є невід'ємною частиною ефективної системи внутрішнього контролю. Проведення внутрішніх аудиторських перевірок дозволить виявляти відхилення від встановлених процедур і регламентів, аналізувати причини цих відхилень та розробляти заходи для їх усунення. Зовнішні аудити, що проводяться незалежними аудиторськими фірмами, нададуть додатковий рівень впевненості у правильності ведення обліку і дотриманні законодавчих вимог.

Крім того, підвищення кваліфікації персоналу, який займається обліком, є ключовим фактором для забезпечення високого рівня професіоналізму і компетентності. Це можна досягти шляхом проведення регулярних навчальних семінарів і тренінгів, де працівники зможуть ознайомитися з новітніми методами і підходами в обліку, а також з останніми змінами в законодавстві. Курси підвищення кваліфікації, що проводяться зовнішніми навчальними закладами або професійними організаціями, дозволять працівникам здобути глибокі знання і навички, необхідні для ефективного ведення обліку.

Участь у професійних конференціях і форумах надасть можливість обмінюватися досвідом з колегами з інших підприємств і галузей, дізнаватися про найкращі практики і впроваджувати їх у власну діяльність. Кваліфікований персонал буде здатен не лише точно вести облік, але і своєчасно виявляти і усувати можливі проблеми та недоліки в системі обліку. Це забезпечить високу якість облікових даних і дозволить приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Таким чином, вдосконалення системи внутрішнього контролю на ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4» включає комплекс заходів, спрямованих на забезпечення надійності і точності облікових процесів. Це потребує розробки і впровадження процедур контролю за виконанням облікових операцій, регулярних перевірок і аудитів, а також постійного підвищення кваліфікації персоналу. Завдяки цьому підприємство зможе забезпечити високий рівень облікової дисципліни, мінімізувати ризики помилок і зловживань, а також підвищити ефективність своєї діяльності.

Особливу увагу слід приділити обліку витрат і доходів. Необхідно розробити методику обліку, яка дозволить точно і своєчасно відображати всі витрати, пов'язані з виробництвом продукції, а також доходи від її реалізації. Це дозволить отримувати достовірну інформацію про фінансовий стан підприємства і приймати обґрунтовані управлінські рішення. Варто також запровадити систему бюджетування, яка дозволить планувати і контролювати витрати і доходи підприємства, оцінювати ефективність його діяльності.

Методика обліку витрат має включати класифікацію витрат за видами і центрами витрат, що дозволить точно визначати собівартість продукції. До основних видів витрат можна віднести витрати на сировину і матеріали, заробітну плату працівників, амортизацію основних засобів, витрати на паливо і енергію, витрати на ремонт і обслуговування обладнання. Важливо розробити механізм збору і обробки первинних документів, який забезпечить повноту і точність даних про витрати. [25]

Облік доходів має включати відображення всіх надходжень від реалізації продукції, а також інших доходів, таких як орендна плата, відсотки за депозитами тощо. Необхідно забезпечити точний облік реалізації продукції, включаючи всі етапи від замовлення до оплати. Це дозволить отримувати повну і достовірну інформацію про доходи підприємства і контролювати своєчасність їх надходження.

Для підвищення ефективності обліку витрат і доходів варто запровадити систему бюджетування. Система бюджетування дозволить планувати і контролювати витрати і доходи підприємства, оцінювати ефективність його діяльності. Бюджетування включає складання бюджетів на різні періоди (рік, квартал, місяць), що дозволить підприємству планувати свої фінансові потоки і забезпечувати відповідність витрат запланованим показникам. Це допоможе виявляти відхилення від бюджету і вчасно вживати заходів для їх усунення.

Запровадження системи бюджетування потребує розробки чітких процедур складання, затвердження і контролю за виконанням бюджетів. Важливо, щоб бюджетування охоплювало всі підрозділи підприємства і всі види діяльності. Це забезпечить комплексний підхід до управління фінансами і дозволить виявляти резерви для підвищення ефективності діяльності.

Таким чином, розробка методики обліку витрат і доходів, а також запровадження системи бюджетування є ключовими елементами вдосконалення обліку на підприємстві ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4». Це дозволить отримувати достовірну інформацію про фінансовий стан підприємства, приймати обґрунтовані управлінські рішення, планувати і контролювати витрати і доходи, а також підвищувати ефективність діяльності підприємства.

Удосконалення обліку на сільськогосподарському підприємстві також включає поліпшення обліку основних засобів. Важливо забезпечити точний облік придбання, використання, амортизації і списання основних засобів. Для цього можна використовувати спеціалізоване програмне забезпечення, яке

дозволить автоматизувати облік основних засобів і зменшити кількість помилок.

Ще одним напрямком вдосконалення обліку є поліпшення обліку запасів. Необхідно забезпечити точний облік придбання, використання і зберігання запасів, а також своєчасне списання використаних матеріалів. Це дозволить зменшити втрати від псування або крадіжок, забезпечити оптимальний рівень запасів і знизити витрати на їх зберігання.

Вдосконалення обліку на ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4» сприятиме підвищенню ефективності діяльності підприємства, забезпечить точність і своєчасність облікових даних, дозволить приймати обґрунтовані управлінські рішення і забезпечить відповідність обліку чинному законодавству.

3.2. Обґрунтування запропонованих заходів

Заходи для удосконалення обліку в ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4» мають в основі необхідності підвищення ефективності управлінських рішень, покращення контролю за використанням ресурсів та забезпечення прозорості фінансової звітності. В своїй основі ці заходи спрямовані на вдосконалення системи управління з урахуванням специфіки виробництва сільськогосподарської продукції та сучасності вимог до фінансової звітності.

Облік управління підприємства є запорукою вдалого прийняття оперативних та стратегічних рішень. Гарним варіантом може бути запровадження системи управлінського обліку, яка включатиме детальний аналіз виробничих витрат, їх структури та динаміки. Це дозволить управлінському органу підприємства вчасно виявляти проблемні зони та коригувати їх.

Специфіка виробництва сільськогосподарської продукції спонукає приділяти особливу увагу обліку особливих активів. Слушною є думка, щодо застосовувати методи оцінки біологічних активів за справедливою вартістю, що відповідає міжнародним стандартам фінансової звітності. Це дасть змогу

точніше відображати вартість активів у балансі підприємства та підвищить достовірність фінансової звітності.

Для оптимізації виробничих витрат, можливим є впровадження систем обліку витрат з центрами відповідальності, що дасть змогу контролю витрат на різних етапах виробництва.

Система внутрішнього аудиту, яка забезпечить регулярний контроль за веденням бухгалтерського обліку та складанням фінансових звітів дозволить підвищити прозорість фінансової звітності. Це допоможе підвищити якість фінансової звітності вчасно виявляти помилки та виправляти їх.

Підготовка та професійність персоналу є запорукою вдосконалення облікових процесів. Для цього можливим є залучення фахівців для проведення тренінгів/навчань, що значно підвищить якість та ефективність роботи найнятих працівників.

Сучасні інформаційні технології присутні в нашому житті безпосередньо. Їх впровадження у автоматизовані системи обліку забезпечать швидкий та зручний доступ до фінансової інформації, підвищать точність облікових записів та зменшать витрати часу на їх ведення.

Облікова звітність основних засобів може бути вдосконалена шляхом впровадити системи автоматизації обліку основних засобів, що дозволить точно визначати їх вартість, стан та амортизацію. Це дасть точність фінансової звітності стосовно основних витрат, зменшить витрати на їх обслуговування та ремонти.

Для підвищення якості обліку сільськогосподарського підприємства необхідно підвищити кваліфікацію бухгалтерського та управлінського персоналу. Це можливо зробити шляхом організації навчання з підвищення кваліфікації працівників, що дозволить забезпечити ефективно впровадження нових методів та технологій обліку.

Розробка та впровадження внутрішніх стандартів, що враховують специфіку діяльності ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4» дозволять забезпечити єдність

облікової політики на підприємстві, підвищити точність та достовірність облікових даних, а також забезпечити відповідність облікової системи вимогам національних та міжнародних стандартів.

Контроль за фінансово-господарською діяльністю також потребує вдосконалення та запровадження нових бачень. Впровадження регулярних перевірок, аналізу фінансових показників та контроль за виконанням бюджету. Такий підхід дозволить своєчасно виявляти та усувати порушення, зменшити фінансові ризики та підвищити ефективність управління підприємством. [13]

Реалізація зазначених заходів дозволить значно підвищити ефективність облікової системи ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4», забезпечить більш точне та достовірне відображення фінансових показників, підвищить прозорість та контроль за фінансово-господарською діяльністю підприємства, що в кінцевому результаті сприятиме його стабільному розвитку та підвищенню конкурентоспроможності на ринку.

Висновок до розділу 3

Дослідження удосконалення обліку на сільськогосподарському підприємстві ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4» дозволило зробити наступні висновки:

1. Одним з них є впровадження сучасних технологій автоматизації облікових процесів. Робота зі спеціалізованим програмним забезпеченням що дозволяє суттєво підвищити точність та швидкість обробки облікових даних. Важливість удосконалення цих процесів зумовлена великою кількістю оброблених даних.

2. Автоматизація обліку допоможе уникнути помилок, зменшить витрати часу на ручну роботу і дозволить оперативно отримувати необхідні звіти.

3. Основні шляхи удосконалення обліку на сільськогосподарському підприємстві:

1. Вдосконалення управлінського обліку.
2. Облік біологічних активів.
3. Оптимізація виробничих витрат.
4. Підвищення прозорості фінансової звітності.
5. Використання сучасних інформаційних технологій.
6. Розвиток кадрового потенціалу.
7. Вдосконалення обліку основних засобів.
8. Розробка та впровадження внутрішніх стандартів.
9. Підвищення кваліфікації персоналу.
10. Вдосконалення контролю за фінансово-господарською діяльністю.

Удосконалення обліку на сільськогосподарському підприємстві дає змогу відслідковувати та синтезувати загальну ситуацію, яка відбувається та у разі необхідності коригувати її.

ВИСНОВКИ

У процесі виконання дипломної роботи були досліджені особливості обліку в сільському господарстві на прикладі ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4». Це дало змогу зробити такі висновки:

Під час складання та розгляду характеристика діяльності підприємства, було досліджено основні аспекти його функціонування, зокрема види діяльності, організаційну структуру, а також економічні показники. Це дозволило визначити основні напрямки розвитку та ключові проблеми, що потребують вирішення для підвищення ефективності.

При здійсненні фінансового аналізу ТОВ «ГАРАНТ -АГРО 4» за період з 2021 по 2023рр. було розглянуто динаміку зміни доходів та розходів підприємства та проведення SWOT-аналізу його діяльності. Це дозволило визначити, що ТОВ «ГАРАНТ – АГРО 4» стикається зі значними фінансовими викликами, що потребують комплексного підходу до управління фінансами та операційною діяльністю.

Вивчення нормативно – правової база організації та обліку аграрних підприємств, вивчення Законів України про оподаткування, створення та ведення таких підприємств. Показало специфіку співпраці держави та її органів з підприємствами сільського господарства.

Документальне оформлення продукції на таких підприємствах є достатньо кропіткою роботою, яка потребує особливої уважності та прискіпливості на всіх етапах збору інформації та від кожного працівника в цілому. Документація яка стосується оформлення сільськогосподарської продукції потребує автоматизації задля більш точного збереження та передачі.

Облік на підприємстві сільського господарства проводиться згідно з такими методами: облік за готовою продукцією, облік за витратами. Вивчаючи накладні, які стосуються обліку витрат на проведення посівних робіт ТОВ

«ГАРАНТ -АГРО 4» можна побачити рахунки, якими позначаються певні процеси за дебетом і кредитом.

Ще було розглянуто особливості обліку реалізованої продукції, який контролюється не тільки підприємством, а й державними органами бо має безпосередній вплив на їх бюджет.

Сільськогосподарські підприємства являються платниками податку четвертої групи, але для підтвердження такого статусу мають дотримуватися певних вимог: подання загальної звітності декларацій з додатками; наявність земельних ресурсів згідно з призначенням; частка товарного обігу, за попередній звітний рік, не має бути меншою за 70%; здійснення розрахунку за відвантаженими товарами (надані послуги) тільки в грошовій формі.

Було запропоновано шляхи удосконалення обліку на сільськогосподарському підприємстві. Було розроблено рекомендації щодо вдосконалення облікових процесів, зокрема впровадження системи обліку за центрами відповідальності, автоматизації облікових процесів та використання сучасних інформаційних технологій. Це дозволило підвищити ефективність облікової системи та забезпечити прозорість фінансової звітності.

Також в процесі роботи було детально обґрунтували кожен із запропонованих заходів, зокрема їх вплив на фінансовий стан підприємства, економічну ефективність та відповідність сучасним вимогам до обліку та звітності. Це забезпечило комплексний підхід до вдосконалення облікової системи та підвищення ефективності управління підприємством.

Загалом, виконання всіх завдань дозволило досягти мети дипломної роботи, а саме дослідження особливостей обліку в сільському господарстві та розробку рекомендацій щодо вдосконалення облікових методів та практик в аграрних підприємствах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/33117387/
2. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник. Київ : КНЕУ, 2019. 779 с.
3. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид./ П.Й. Атамас; Навч. посіб.- К.: Центр учбової літератури, 2019. 392 с.
4. Атамас П.Й. Управлінський облік: навчальний посібник / П.Й. Атамас; К.: Центр учбової літератури, 2019. 440 с.
5. Бечко П.К., Бурик А.Ф., Бутило І.А., Геркія О.М. Організація і функціонування фермерських господарств. К.: Нічлава, 2019. 179 с.
6. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. / за ред. проф. Ф.Ф. Бутиця. 7-е видання, перероб. та доп. Житомир : ПП «Рута», 2019. 832с.
7. Бухгалтерський фінансовий облік в Україні: навч. посіб. для студент. вищ. навч. закл. В.М. Добровський (Бондар М.І., Свідерський Є.І. [та інші]); за ред. В.М. Добровського К. А.С.К., 2019. 976 с.
8. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський словник. Житомир : ПП «Рута», Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах : підручник / за ред. Огійчука М.Ф. Київ : Вища освіта, 2019. 878 с.
9. Біологічні активи: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.11.05 №790.
10. Запаси: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 №246 зі змінами та доповненнями.
11. Кужельний М., Лінник В. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Київ : КНЕУ, 2020. 352 с.

12. Кузьома В.В. Проблемні аспекти та напрями удосконалення обліку основних засобів в аграрних підприємствах. Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаїв. 2019. Вип. 4. С. 1080-1083.

13. Лишиленко О.В. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 528 с.

14. Лупенко Ю.О., Захарчук О.В., Могилова М.М. Наукове забезпечення техніко-технологічного оновлення аграрного виробництва в Україні. Економіка АПК. 2019. № 5. С. 5-12.

15. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 10.01.07 №2.

16. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29.12.06 №1315.

17. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73.

18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92.

19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 № 246.

20. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 № 20.

21. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 № 290.

22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000 № 39

23. Огійчук М.Ф. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах / М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, Л.Г. Панченко. – Київ: Вища освіта, 2003. – 800 с.

24. Омельченко О. Ю. Облік основних засобів і операцій по їх оподаткуванню : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.06.04. Київ : Державна академія статистики, обліку та аудиту Держкомстату України, 2019. 21 с.

25. П'ясецька А.І. Аналіз проблематики бухгалтерського обліку основних засобів в Україні. Управління розвитком. 17(157). 2018. С. 41-44.

Відгук

на кваліфікаційну роботу бакалавра групи 071-20-1 Скирди Аліни Андріївни на тему: «Особливості обліку в сільському господарстві (на прикладі ТОВ «ГАРАНТ-АГРО 4»)»

Тема дипломної роботи затверджена наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка».

Мета дипломної роботи – теоретичне узагальнення методологічних та методичних аспектів організації обліку підприємства сільського господарства, надання повної та неупередженої інформації про його облік.

Сучасні тенденції розвитку сільського господарства в Україні та світі висувають нові вимоги до обліку в цій галузі. Глобальні зміни клімату, інтеграція України в світову економіку, збільшення конкуренції на аграрних ринках, а також зростаючі вимоги до екологічної безпеки та сталого розвитку вимагають від аграрних підприємств адаптації своїх облікових систем. Впровадження сучасних інформаційних технологій та автоматизація облікових процесів стають необхідними для підвищення точності та оперативності інформації.

Тема дипломної роботи безпосередньо пов'язана з об'єктом дослідження спеціаліста фаху – обліком і аудитом діяльності підприємства.

Практична значимість кваліфікаційної роботи - полягає в тому, що їх використання дає можливість розробити рекомендації з удосконалення складання фінансової звітності відповідно до сучасних умов господарювання. Отримані результати спрямовані на підвищення достовірності, оперативності та аналітичності обліку підприємства.

Реальність дипломної роботи підтверджена відгуком керівника дипломної роботи від установи, у якому зазначена можливість впровадження запропонованих заходів у роботі установи.

Пояснювальна записка має незначні відхилення від вимог стандартів ЄСКД.

Кваліфікаційна робота виконана самостійно але з порушенням термінів, вказаних у календарному плані. Список використаних джерел не відповідає правилам оформлення, та посиланням на них в роботі, також в роботі є посилання на нормативні акти, які є не чинними. Пропозиції щодо удосконалення необгрунтовані.

Кваліфікаційна робота в цілому заслуговує оцінки «задовільно», а студентка Скирда Аліна Андріївна – на присвоєння кваліфікації

Керівник дипломної роботи

д.е.н., зав. каф. МВіА

М.С. Пашкевич